

**Vänsterpartiets förslag till
Mål och budget 2018
för Huddinge kommun**

Ett bättre Huddinge är möjligt

Vänsterpartiet Huddinge

Vänsterpartiet förslag till mål och budget 2018 och planeringsramar för 2019-2020 för Huddinge kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Skattesatsen för 2018 fastställs till 19:97 öre per skattekrona i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
2. Mål och delmål för Sund ekonomi i Mål och budget fastställs som kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
3. Mål och delmål för övriga mål (Bra att leva och bo, Utbildning med hög kvalitet, Fler i jobb, God omsorg för individen, Ekosystem i balans, Jämlika villkor och Jämställdhet samt Systematisk kvalitetsutveckling och Attraktiv arbetsgivare) i Mål och budget fastställs som kommunens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
4. Drift- och investeringsbudget för nämnderna fastställs i enlighet med Vänsterpartiets förslag.
5. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla investeringsplanen för 2018-2020 och komplettera med investeringsram för de nya fastighetsbolagen för förnyat beslut i kommunfullmäktige i anslutning till verksamhetsplaneringen för 2018.
6. Huddinge kommun ingår borgen så som för egen skuld för kommunens hel- eller delägda bolag, enligt bilagda låne- och borgensram (bilaga 2 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 maj 2017), om maximalt 10 042,7 mnkr, jämte därpå löpande ränta och kostnader.
7. I syfte att finansiera kommunen och dess bolag, i enlighet med Huddinge kommuns finanspolicy, ska Huddinge kommuns totala upplåningsram för 2018 uppgå till 9 384,5 mnkr
8. Beslut om borgens- och låneram som avser Huga Fastigheter AB ska gälla tillsvidare och kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram underlag för beslut som ska gälla för de nya fastighetsbolagen.
9. Förslag till Mål och budget 2018 och planeringsramar för 2019-2020 i övrigt fastställs enligt med Vänsterpartiets förslag.
10. Kommunstyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett förslag till ny vision för Huddinge till Mål och budget 2018.
11. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utveckla en plan för att minska kommunens kostnader för konsulter och inhyrd personal.

Inledning

Huddinge är en bra kommun att leva och bo och arbeta i, men vi är helt säkra på att ett bättre Huddinge är möjligt. Alla lever inte på samma villkor i vår kommun. Det finns många grupper som hamnar utanför samhället eller mellan stolarna på olika sätt. Vi vill se ett Huddinge som ger alla lika goda förutsättningar till bra levnadsvillkor och där man känner att man kan påverka politiken. För att skapa ett sådant Huddinge behövs en politik för rättvis fördelning, ansvarstagande ekonomisk politik, en klimat- och miljöpolitik för framtiden och en välfärd att lita på.

Vänsterpartiet vill ha ett Huddinge som inkluderar invånarna på ett tydligare sätt i beslutsprocesser och ökar möjligheterna till medinflytande. Därför satsar vi extra på medborgarinflytande, utökade skoldialoger i samband med demokratidagarna, fler medborgarkontor och en handlingsplan för ökat valdeltagande. Huddinge ska också vara en kommun där alla känner sig trygga och ges samma möjligheter till utveckling. Så är det tyvärr inte idag. Många, i synnerhet i vissa kommundelar, känner sig otrygga i sin närmiljö och det är viktigt att inte blunda för detta. Detta gäller speciellt kvinnor, oavsett ålder. Därför satsar vi på feministisk stadsplanering och en inventering av befintlig utemiljö ur ett trygghetsperspektiv med fokus på kvinnor. Vi vill bygga bort bostadsbristen genom att bygga fler hyresrätter med hyror som alla har råd med och det är viktigt att skapa bostadsmiljöer som alla människor trivs och är med och formar i alla kommundelar med fler mötesplatser och lekplatser och närhet till naturen. Medvetandet om klimatfrågor är också en framtidsfråga. Försurningen av våra sjöar är ett stort problem. Likaså måste vi vara medvetna om vilka miljökonsekvenser stora byggen som Tvärförbindelse Södertörn riskerar att få.

I vårt förslag till Mål- och budget för Huddinge 2018 satsar vi betydligt mer än den styrande koalitionen. I Huddinge finns många viktiga nämnder som går på knäna, det finns personal som inte mår bra på sina arbeten utan istället tvingas sjukskriva sig, det finns äldre som inte får den omsorg de behöver och i skolorna finns det barn vars behov inte kan tillgodoses till fullo. Vi vill satsa på att alla verksamheters behov blir tillgodosedda och kan erbjuda huddingeborna god kvalitet inom förskola, skola, social-och äldreomsorgen men även kultur och fritid. Trots en ansträngd ekonomi ägnar den styrande minoriteskoalitionen sig åt en typ av verklighetsflykt genom att inte se att kommunens intäkter är för begränsade i förhållande till de utgifter ett fullskaligt ansvar för kommuninvånarnas välfärd faktiskt innebär.

Vi har valt att göra uppräknings på 2 procent i samtliga nämnder. Detta är ett sätt att garantera att lönehöjningar inte slår mot verksamheterna i form av så kallade effektiviseringar, vilket oftast betyder tyngre eller fler arbetsuppgifter för personalen. Vi vill tilldela resurser för att de medel som behövs ska finnas ute i verksamheterna och sättas i arbete istället för att ligga under behovsprövning i kommunens medelreserv. Våra medborgare förtjänar en välfärd som de kan lita på. Vår politik är byggd på solidaritet och för att finansiera våra satsningar föreslår vi en skattesats på 19,97 öre per skattekrona. Tillsammans kan vi skapa ett bättre Huddinge, för ett bättre Huddinge är möjligt, det är vi övertygade om och det är i den andan vi arbetat fram vårt förslag till Mål- och budget för Huddinge 2018.

/Nujin Alacabek, gruppledare

Huddinge – en av de tre populäraste kommunerna i Stockholms län

Det är egentligen inte intressant hur populär en kommun är gentemot andra kommuner i regionen. Det som är relevant är att leverera god service till kommuninvånarna. Att visa upp en fin fasad är meningslöst om det inte bakom fasaden finns ett innehåll som kan svara mot de förväntningar man får när man ser fasaden. Huddinge ska vara en kommun där våra kommuninvånare trivs och känner sig sedda, det är huvudsaken.

Ett Huddinge för alla

Oavsett kön, etnicitet, sexuell läggning eller funktionalitet så ska Huddinge vara en kommun för alla. Alla ska ha rätt till service utifrån sina behov och ingen ska behöva uppleva diskriminering av något slag. Rätten till heltid och stoppandet av otrygga vikariat och ofrivilliga deltider är ett prioriterat område i detta arbete. På samma sätt är det viktigt att alla känner sig delaktiga i kommunens utveckling och att våra kommuninvånare faktiskt blir lyssnade på i frågor som berör dem. Inflytandet och medbestämmandet ska vara lika självklart i alla kommundelar.

Hållbart Huddinge år 2030

Vi vill ha ett hållbart Huddinge senast 2030. Det innebär att vi vill ha en kommun som sätter människan före marknaden och som tar tillvara sina kommuninvånarens kompetens, kreativitet och åsikter. Vi vill ha en vinstfri välfärd där kvaliteten kommer i fokus istället för kortsiktig vinstmaximering. Vi vill att kommunen ska driva verksamheterna inom vård, skola och omsorg istället för att sälja ut dem till företag med vinstsyfte och till riskkapitalkoncerner. Kvaliteten i välfärden måste betraktas som viktigare än rätten att välja utförare, därför måste Lagen om valfrihet avskaffas. Huddinge ska präglas av mångfald vad gäller profilboende inom äldreomsorgen och olika inriktningar på pedagogiken i skolan och förskolan. Ett bra komplement till de kommunala utförarna kan vara privata utförare med kommunal finansiering utan vinstsyfte samt socialt företagande och olika former av kooperativ. Självklart ska de anställda hos dem som utför tjänster som finansieras av kommunen ha samma villkor vad gäller försäkringar och förmåner som kommunens egna anställda. Det är också viktigt att de som är anställda i kommunen i huvudsak ska ha fasta anställningar, olika visstidsanställningar ska bara användas i undantagsfall. Ett sätt att lösa detta är att kommunen har egna personalpools med fast anställd personal. Vi måste komma tillrätta med *könsrelaterad lönediskriminering, både inom kommunens egna verksamheter och i samhället i övrigt*. Förkortad arbetstid, ökade möjligheter till kompetensutveckling, jämställda löner och högre personaltäthet är exempel på åtgärder som kommer att gynna både de som behöver kommunens tjänster och de som utför dem. Huddinge är

också en del av Sverige och Europa och i förlängningen av vår planet och måste agera därefter på ett ansvarsfullt sätt. Ekologisk planering och hushållning även med mänskliga resurser är nödvändigt för en långsiktig hållbar ekonomisk utveckling. Barn och ungdomar ska ha möjlighet till kreativt skapande och andra fritidsaktiviteter utan att man behöver betala höga avgifter för det och kulturen ska blomstra i alla kommundelar.

Särskilt uppdrag

Kommunstyrelsen får i uppdrag att genomföra en översyn över löneskillnaden mellan kvinnor och män i kommunens förvaltningar för att säkerställa principen om lika lön för lika arbete.

Mål för Huddinge

Sex övergripande mål:

- **Bra att leva och bo**
- **Utbildning med hög kvalitet**
- **Fler i jobb**
- **God omsorg för individen**
- **Ekosystem i balans och fokus på klimatet**
- Jämlika villkor och jämställdhet

Bra att leva och bo

Delmål:

- Fler hyresrätter med rimliga hyror
- Förbättrad infrastruktur med tonvikt på cykelgång och kollektivtrafik
- **Fler ska få sitt förstahandsval till förskola och skola**
- Ökad trivsel och trygghet i Huddinges områden
- Barnperspektiv i all beslutsfattande
- Bättre medborgardialog för ökad delaktighet
- Ökad Insyn- ökat inflytande
- Fler nöjda med bemötande vid kontakt med kommunen
- Ett rikt kultur- och fritidsutbud för alla
- Underlätta för föreningslivet
- Mer resurser till kulturlivet
- Jämlika levnadsvillkor

Särskilt prioriterat 2018

Det finns ett stort behov av nya bostäder i Huddinge. Många är bostadslösa, ungdomar kan inte flytta hemifrån till eget boende och det finns en hel del trångboende som behöver större bostäder. Det finns även mycket att göra för att människor ska trivas och känna sig trygga i alla bostadsområden. Servicen behöver utökas och fler mötesplatser skapas. Antalet arbetsplatser i de olika kommundelarna är vidare ojämnt fördelade.

Utifrån Sverigeförhandlingens resultat kommer kommunen att behöva planera utifrån en expansiv befolkningsutveckling. Det medför att nya bostadsprojekt främst planeras i Flemingsberg, Glömsta, Loviseberg, Vårby, Kungens Kurva/Segeltorp och centrala Huddinge. Dock är det viktigt att se till att inte de östra kommundelarna glöms bort. De planer på bostadsprojekt som finns bör fullföljas, servicen byggas ut och i den utvecklingsplan som vi föreslagit bör även ingå en strategi för att öka antalet arbetsplatser och genomföra nödvändiga trygghetsåtgärder.

Även om det är nödvändigt för att kunna delfinansiera spårvägen och tunneln under Glömstadalen att marks säljs för bostadsexploatering inom Spårvägens influensområde måste mark avsättas för att det även ska kunna byggas hyresbostäder. Enligt översiktsplanen ska det finnas en blandad bebyggelse i samtliga kommundelar och bostadssegregationen ska motverkas.

I samhällsplaneringen är det viktigt att ta tillvara synpunkter från de boende och de som arbetar i området men även forskningsstudier för att skapa så likvärdiga levnadsvillkor som möjligt. Genom en feministisk stadsplanering motverkar man otrygga centrum och bostadsområden och får istället områden där såväl män och kvinnor rör sig mellan olika aktiviteter och även vågar vistas utomhus på kvällarna.

Fler hyresrätter med rimliga hyror

Under det senaste året har bostadsbyggandet äntligen satt fart. Tyvärr kan man konstatera att de bostäder som nu planeras i huvudsak är bostadsrätter. Som exempel kan nämnas att inte en enda hyresrätt planeras i Storängen i centrala Huddinge. Samtidigt omvandlas allt fler av Huges hyresrätter till bostadsrätter. I Visättra har även ett privat bostadsbolag fått tillåtelse av kommunen att ändra exploateringsavtalet från hyresrätter till bostadsrätter. Med hänsyn till de kostnader för allmänna anläggningar och annat som läggs på exploatören från kommunens sida har Huga även varit tvungen att avstå från att gå in i vissa projekt och bygga hyresbostäder.

Det behövs en strategi från kommunens sida för att få fram billiga hyresbostäder. Detta görs i andra kommuner. SKL har nu genomfört en upphandling för att erbjuda kommunerna bra och billiga bostäder. Med

SABO:s Kombohus finns också möjlighet för allmänna bostadsföretag att bygga hyresrätter med rimliga hyror. Möjligheten finns även att få investeringsstöd för små bostäder. Det är hög tid att ta tag i denna fråga för att även de som saknar möjlighet att betala en hög hyra eller köpa sin bostad ska kunna komma in på bostadsmarknaden.

Förbättrad infrastruktur med tonvikt på cykel och kollektivtrafik

Enligt Huddinge kommuns trafikstrategi ska gång- och cykeltrafiken vara utgångspunkten för all planering med hänvisning till miljö- och klimatskäl. Därför ska man också prioritera utökad kollektivtrafik i förhållande till stora motorvägsleder, som medför ökad bilism med klimatförsämringar som följd. Förbifart Stockholm, som kommer att utgöra en barriär mellan Vårby Gård och resten av kommunen, utgör inte någon förbättrad infrastruktursatsning. Däremot ska kommunen aktivt verka för Spårväg Syd, nytt järnvägsspår och ett resecentrum i Flemingsberg liksom för en miljö och klimatanpassad Tvärförbindelse Södertörn. Kommunen ska också ta nya tag i uppföljningen av beslutet om jämställd snöröjning så att det även vintertid går att ta sig fram på ett säkert sätt för fotgängare och cyklister. I detta delar Vänsterpartiet koalitionen uppfattning att extra medel bör tillföras för att genomföra den nya cykelplanen och den nya parkplanen.

Fler ska få sitt förstahandsval till förskola och skola

I Huddinge är det idag få som erbjuds sina förstahandsval i förskolan och skolan. Vänsterpartiet vill att fler ska få möjlighet att få sitt förstahandsval när de väljer förskola och skola. Principen om det fria skolvalet blir skev när fördelningen ser ut som den gör. Vänsterpartiet menar att det fria skolvalet är problematiskt eftersom det orsakar betygsinflation och undergräver målsättningen om en likvärdig skola för alla barn. Däremot menar vi att det är viktigt att det fria skolvalet är ett fritt val att välja skola, för alla, så länge skolvalet finns kvar.

Barnperspektiv i allt beslutsfattande

Huddinge har, liksom resten av Sverige och resten av de länder som ratificerat FN:s barnkonvention, ett ansvar att se till att detta viktiga dokument följs. Den sittande regeringen har också aviserat att man ämnar göra FN:s barnkonvention till svensk lag. Detta aktualiserar ytterligare frågan om att Huddinge ska vara barnens kommun och en kommun där barnperspektivet kommer högt upp på agendan i övervägandet av alla beslut som ska fattas.

Bättre medborgardialog för ökad delaktighet

Alla kommuninvånare ska känna sig sedda och lyssnade på. Förtroendet för kommunen och för kommunens tjänstemän och förtroendevalda måste

bli bättre. Ett sätt att få bättre förtroende för och närhet till kommunens tjänstemän är att upprätta medborgarkontor i alla kommundelar. Vi märker också tydligt att förtroendet för kommunen skiftar kraftigt mellan olika kommundelar och att detta ofta beror på områdenas socioekonomiska status. Detta är inte acceptabelt. Det räcker inte att utveckla kommunens webbsida för att den ska bli mer användaranpassad eller hålla demokratidagar en gång om året. Medborgardialogen måste vara en ständigt pågående process. Inte enbart genom medborgarförslag utan också genom samråd om frågor som berör olika kommundelar och bostadsområden. Vi har inte bara demokrati i Sverige vart fjärde år när vi röstar, vi ska ha demokrati varje dag, året runt. Valdeltagandet är extremt viktigt för att upprätthålla förtroendet för demokratin, därför vill Vänsterpartiet ha en kommunal handlingsplan för ökat valdeltagande, denna satsning finansieras i vårt budgetförslag genom ett ökat anslag till Kommunstyrelsen. På samma sätt ska det vara med kommuninvånarnas delaktighet. Den ska inte bara lyftas upp och poängteras under valår, den ska ständigt finnas och den ska vi ständigt ha respekt för.

Ökad insyn- ökat inflytande

Ett problem tenderar vara att kommuninvånarna har svårt att förstå vad det står i kommunala handlingar. Vänsterpartiet har föreslagit ett förvaltningsövergripande arbete för att förenkla språket i kommunala handlingar så att deras innehåll blir tillgängligt och begripligt för fler. Vi har också föreslagit att kommunens webb-TV-sändningar, som idag bara rör kommunfullmäktige, ska utvecklas så att det blir en mer informativ och kvalitativ produkt. Det är för våra kommuninvånare vi arbetar. Ett bra sätt att ta till vara medborgarnas idéer är omvänds planprocesser där medborgarna får möjlighet att komma med förslag till hur bostadsområden kan förtätas och närmiljön utvecklas innan detaljplaneförslag eller programstudier utarbetas. I dessa processer är det extra viktigt att områdenas unga får komma till tals. Huddinge måste också bli bättre på att ta tillvara på våra styrkor.

En av kommunens styrkor är att vi är en mångkulturell kommun. Det är något vi vill uppmärksamma och lyfta fram som något positivt och en motvikt till rasismen i samhället genom att införa en årlig mångkulturell festival. Kommunens demokratidagar innehåller en skoldialog som endast omfattar kommunens gymnasieskolor. Skoldialogerna är ett viktigt verktyg för att kommunens förtroendevalda ska få veta vad unga människor tycker och har funderingar kring. Det är en del i arbetet för att stärka den kommunala demokratin. Därför ska skoldialogerna även inbegripa grundskolans elever. I Huddinge finns en demokratiberedning. Det skulle vara ett fantastiskt bra instrument för att faktiskt pröva och bedöma fler politiska förslag och prioriteringar med utgångspunkt i hur demokratiskt hållbara de är. Vänsterpartiet menar att demokratiberedningen bör ges ett större politiskt utrymme. Ett annat sätt att inkludera fler i den demokratiska processen är genom att tillföra medel i budget för en så kallad

medborgarbudget. Medborgarbudget innebär att kommunen i sin budget avsätter medel som medborgarna själva får vara med och påverka vad de ska gå till. Genom att ge medborgarna ett faktiskt inflytande över delar av kommunens ekonomi är tanken att de ska inkluderas mer i den demokratiska processen. I vårt budgetförslag avsätts extra medel till Kommunstyrelsen om 2 miljoner kronor för att finansiera satsningar på ökad transparens.

Ett rikt kultur- och fritidsutbud för alla

Kultur- och fritidsutbudet i kommunen är inte till för alla. Många föräldrar har inte ekonomisk möjlighet att bekosta barnens deltagande i kultur- och idrottsaktiviteter. Därför bör avgifterna i Kulturskolan och i andra aktiviteter hållas på låg nivå eller vara gratis. Utbudet ska också vara så varierat att så många som möjligt får sina intressen tillgodosedda. Man ska sträva efter att fördela resurserna jämt mellan könen. Människor som har ett annat språk som modersmål ska lätt kunna ta del av ett rikt kultur och fritidsutbud t ex genom filmvisningar på andra språk. Vänsterpartiet har även föreslagit att det inrättas en kommunal biograf i Huddinge.

Underlätta för föreningslivet

Vi oroas också över hur kommunen lägger över allt mer arbete med socialt ansvarstagande och inkludering, speciellt av nyanlända, på föreningslivet samtidigt som man gör förutsättningarna för föreningarnas arbete sämre. Visserligen är det så att många föreningar drivs av eldsjälar som kommer att fortsätta göra det arbete de brinner för oavsett om vilka förutsättningar kommunen ger dem. Samtidigt är det ansvarslost av den styrande borgerliga koalitionen att avskaffa nolltaxan för föreningar. Detta försämrar på ett allvarligt sätt deras ekonomiska förutsättningar att göra ett bra arbete. Vänsterpartiet har redan från början varit en skarp röst mot avskaffandet av nolltaxan och med vår politik är det en självklarhet att med nolltaxa för Huddinges föreningsliv.

Mer resurser till kulturlivet

Ett rikt kulturliv är en viktig beståndsdel i människors närmiljö. Resurser bör anslås till kulturen i lika stor utsträckning som de som läggs på idrottsaktiviteter. Det behövs också större satsningar på ideella kulturföreningar som motvikt till de kommersiella krafterna. Förutsättningarna för spontant motionerande bör också förbättras genom att anlägga utegym i kommunens befintliga parkmiljöer. Huddinge kommun har stora naturskyddsområden. För att ge jämlika möjligheter för alla invånare att delta i friluftslivet behövs en bättre tillgänglighet till naturområdena. Exempel på detta kan vara förbättrad kollektivtrafik och organiserade bussutflykter. Avgifterna till idrottsföreningar för barns deltagande är mycket höga och det är svårt för många föräldrar att låta

barnen vara med. Här behövs stöd från kommunen så alla har möjlighet att på lika villkor delta i föreningslivet.

Jämlika levnadsvillkor

Alla människor i samhället ska ha samma förutsättningar, rättigheter och skyldigheter. Det är grunden till att leva ett bra liv. Samtidigt vet vi att samhället inte ser ut på det viset, inte i Huddinge heller. Klass, kön, etnicitet, sexualitet, funktionalitet och bostadsadress är några av de faktorer som gör att vi behandlas olika och får olika förutsättningar. Vänsterpartiets politik går ut på att i möjligaste måna jämna ut förutsättningarna för alla så att möjligheten att leva ett bra liv sak bli samma för alla. Segregation, klassklyftor och patriarkat bygger in och cementerar våra möjligheter och detta är något som kommunen ständigt bör ha i åtanke och försöka motverka i allt sitt arbete.

Utbildning med hög kvalitet

Delmål:

- En förskola som tillgodoser barnens behov
- Alla barn erbjuds förskoleplats nära hemmet
- **Rätt till 30 timmars förskola för alla barn**
- Stärk den pedagogiska verksamheten
- **Öka likvärdigheten för en jämn och hög kvalitet**
- **Satsa på fler förskollärare**
- **Mindre barngrupper**
- Etablera goda kostvanor redan i förskolan
- Modersmåls- och genuspedagogik
- **En likvärdig skola**
- Satsa på förbättrade kunskapsresultat för fler
- Fler ska kunna plugga vidare
- **Ökad medvetenhet om könsbundna val**
- **Fler fritidspedagoger**
- Stärk skolbibliotekens roll

En förskola som tillgodoser barnens behov

Det finns många utmaningar för förskolan, bl.a. måste platstillgången säkras så att kommunen uppfyller barnomsorgsgarantin. Detta har inte kunnat ske. Många föräldrar lever i ovisshet om de ska kunna börja arbeta efter föräldraledigheten och att barnet får plats där behovet finns. Närheten till förskolan är viktig. Förskolläraryrket i Huddinge är också stor. De stora barngrupperna är ett problem i förskolans pedagogiska verksamhet men också ett arbetsmiljöproblem. Varje enskilt barn förtjänar

att synas och få det stöd som de behöver, men även få ta del av en kvalitativ pedagogisk verksamhet, detta blir svårt att tillgodose i verksamheter med för stora barngrupper och för få förskolelärare. Genuspedagogik ska vara en levande verksamhet som ska genomsyra hela förskolans arbete. Modersmålsutvecklande verksamhet är också viktig för alla de barn i förskolan som inte har svenska som modersmål. Här finns pedagogiska verktyg som kan användas men det behövs också modersmålspedagoger som kan arbeta med särskilt fokus på språkutvecklingen hos dessa barn. Barn i behov av särskilt stöd ska på ett tidigt stadium erbjudas stöd, för att motverka negativa konsekvenser senare i skolan och i livet. Det bör finnas en central funktion som erbjuder förskolorna de resurser de behöver för att ge barnen det stöd som de behöver. Jämsides med detta ska det, vid behov, finnas möjligheter för barnen att få tillgång till resurser med specialpedagogiska kunskaper och spetskompetens, som till exempel språkskola för barn med tal och språksvårigheter. Alla barn förtjänar att bli sedda.

Alla barn erbjuds förskoleplats nära hemmet

Alla barn ska erbjudas en förskoleplats nära hemmet. I Huddinge ser det annorlunda ut. Här finns det en överhängande risk att föräldrar måste hämta och lämna sina barn på förskolan med bil eller kollektivtrafik. Detta är inte bra ur miljöhänseende och inte heller för barnens trygghet i förskolemiljön. Att situationen ser ut som den gör beror till stor del på det ensidiga fokus på bostäder som funnits i samhällsplaneringen de senaste åren och som gjort att man i nybyggnation bortsett helt eller delvis från behovet av kommunal service i närområdet så som förskolor. Ett skräckexempel på detta är Visättra där förskolesituationen är så akut att kommunen sett sig tvungen att lösa den genom att erbjuda platser långt ifrån barnens hem men också genom att ställa ut paviljonger. I och med resultatet av Sverigeförhandlingen har kommunen emellertid goda förutsättningar för att göra ett omtag när det gäller samhällsplaneringen och se till att planera in förskolor och annan kommunal service redan från början när man planerar nybyggnation.

Rätt till 30 timmars förskola för alla barn

Resultaten i skolan grundläggs tidigt och förskolans roll är viktig för barns utveckling och lärande. Vi anser att barns rätt till förskola inte ska avgöras utifrån om barnens föräldrar arbetar eller inte. Barn till föräldralösa och arbetslösa föräldrar ska i ett första steg garanteras rätt till 30 timmar i förskolan. Förskolan är en förutsättning för kvinnors deltagande i arbetslivet. När det är brist på förskoleplatser är det kvinnorna som får stanna hemma.

Stärk den pedagogiska verksamheten

Det råder stor brist på förskollärare i kommunen. Det är av stor vikt att andelen förskollärare och andra pedagoger ökar så att förskolan inte

enbart är omsorg utan har ett pedagogiskt innehåll. Arbetet med att rekrytera fler män till förskolan ska fortsätta. Fokus måste också sättas på att arbeta med språkutveckling. Förskolenämnden ska se över och vid behov ändra öppettiderna på förskolan för att minska föräldrarnas och barnens stress.

Öka likvärdigheten för en jämn och hög kvalitet

Vänsterpartiet är skeptiskt till att kommunen godkänner privata utförare av förskoleverksamhet där vinsten går till ägarna och inte investeras i verksamheten. Vi vet att det finns brister i form av avsaknad av pedagogisk verksamhet där. Vi menar att kommunen bör ställa krav på alla förskolor vad gäller hög kvalitet. Tyvärr finns det exempel på att kommunen har brustit i att sätta upp kvalitetskrav när verksamheten har övergått från kommunal till privat verksamhet. Det är även viktigt att barn som har behov av särskilda stödinsatser tidigt uppmärksammas i förskolan så att de får hjälp i sin utveckling av särskilt kunniga pedagoger.

Satsa på fler förskollärare

All forskning pekar mot att professionella pedagoger är den viktigaste faktorn för barn och ungas lärande och utveckling inom skolan och förskolan. Skickliga pedagoger kan lyfta skolan och förskolan, men dessa måste ges rimliga förutsättningar. Förskolan och skolan i kommunen ska vara en attraktiv arbetsplats som lockar till sig de bästa pedagogerna. Idag råder det stor brist på såväl förskollärare. Huddinge ligger betydligt lägre än riksgenomsnittet både vad gäller antalet barn per förskolelärare och andelen utbildade förskolelärare i personalgrupperna. En potentiell lösning skulle kunna vara en kommunal vikariepool för förskollärare och lärare för att täcka vakanser istället för att ta in extrapersonal från dyra privata vikariepooler.

Mindre barngrupper

Kommunen ligger långt över riksgenomsnittet gällande antalet barn per förskolelärare. Det behövs omfattande insatser för att komma till rätta med detta. De stora barngrupperna är ett problem i förskolans pedagogiska verksamhet men också ett arbetsmiljöproblem.

Etablera goda kostvanor redan i förskolan

Ur folkhälsoperspektiv och miljö- och klimatperspektiv är det viktigt att barnen får bra mat- och kostvanor. Maten på kommunens förskolor ska i så stor utsträckning som möjligt lagas från grunden, av råvaror med god kvalitet och på plats på förskolan. Råvarorna bör helst komma från närområdet och grönsaker och rotsaker bör vara säsonganpassade. Detta gör även matlagningen på förskolorna billigare och mer kostnadseffektiv. En förutsättning är att alla skolor och förskolor har tillagningskök, och att kökspersonalen ges möjlighet till

vidareutbildning.

Modersmåls- och genuspedagogik

Varje elev ska få den hjälp och det stöd hen behöver. Därför är det viktigt att i skolan också ge plats för modersmålsundervisning med hög kvalitet. Modersmålet är också en viktig del av att lära sig svenska på ett korrekt sätt och att stimulera flerspråkighet, vilket är en stor tillgång både för den flerspråkige och för samhället i stort. I Huddinge finns många flerspråkiga barn och ungdomar. Det är en rikedom som kommunen borde förstå att förvalta på ett bättre sätt. Därför är det viktigt att satsa på modersmålspedagogik i skolan och det helst redan från tidig ålder.

I skolan ska varje elev ha möjligheten och rätten att vara sig själv. Det innebär att vi måste ha en stor förståelse och tolerans för varandras olikheter men också inse att vi människor trots allt är väldigt lika i det mesta. Vänsterpartiet menar att en aktiv genuspedagogik är ett konstruktivt sätt att ge en större möjlighet för elever att lära sig att förstå och respektera varandras olikheter. Därför anser vi att genuspedagogik ska genomsyra all skolundervisning och alltid finnas med som ett normkritiskt perspektiv i diskussionen i klassrummet. Detta är också ett sätt att förebygga och motverka diskriminering på grund av kön eller könsöverskridande uttryck.

En likvärdig skola

Likvärdigheten i skolorna måste bli bättre. Skolan ska garantera en hög kvalitet för alla elever oavsett förutsättningar eller bakgrund. I skolan ska kön, klassbakgrund, sexuell läggning, etnicitet eller funktionalitet inte spela någon roll. Alla har rätt till en god undervisning. Pedagogerna i skolan och förskolan kan ofta själva bedöma vilka elever som behöver extra stöd. Långa utredningar får inte fördröja att stöd sätts in men ska alltid kunna göras för att identifiera eventuell problematik för att kunna anpassa stödet så väl som möjligt efter eleven. Det är mycket viktigt att den extra resursen sätts in snarast, ofta märks det redan i förskolan om en elev behöver extra hjälp och stöd. Anpassningen av skolväsendet till marknadsekonomins principer har gjort att kommunen måste ta ett ännu större ansvar för att garantera en likvärdig utbildning för alla. En likvärdig utbildning är inte bara något kommunen har en skyldighet att garantera, det är också en rättighet. Förskolans och skolans resurser måste bli fler och starkare för att det kompensatoriska uppdraget inte ska stanna som ett vackert löfte i något kommundokument. Detta innebär bland annat att vi måste uppvärdera vikten av att ha behöriga ämneslärare i alla ämnen, i alla skolformer och i alla kommundelar.

Satsa på fler behöriga lärare

I vissa ämnen i grundskolan ser vi också en allvarlig brist på behöriga lärare. Svenska som andraspråk (SVA) är ett exempel på var det finns allt för få behöriga ämneslärare i förhållande till behovet. Behöriga lärare är en

nödvändighet för att ge bra och kvalitativ undervisning till eleverna. Det är också viktigt att lärarna har en arbetssituation som de trivs med och där de känner att de kan prestera på en bra nivå i sina klassrum. Fler lärare och färre undervisningstimmar per lärare skulle kunna vara ett sätt att ge lärarna mer tid för lektionsplanering.

Grundskolenämnden ska satsa på behöriga lärare, men även lärare med med spetskompetens i syfte att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten avseende barn som är i behov av särskilt stöd. Bland lärarnas arbetsuppgifter bör man prioritera bland administrativa arbetsuppgifter så att tillräcklig tid ges för undervisning.

Förbättrade kunskapsresultat för fler

Vi anser att det är viktigt att skolan förbereder eleverna inför yrkeslivet. I det ingår att arbeta självständigt, att bli kritiskt granskad, att samarbeta med andra och utveckla sin initiativförmåga. Det handlar inte bara om att använda modeord som entreprenörskap eller liknande. Det handlar om att förbereda eleverna för vad som kommer att möta dem efter de slutat skolan, oavsett vad det blir. Skolan har också en viktig uppgift i att främja demokratiska värderingar och fostra goda samhällsmedborgare. Därför är demokratiaspekten viktig både i och utanför klassrummet.

Fler ska kunna plugga vidare

Såväl gymnasiebehörigheten som högskolebehörigheten måste upp. Det är viktigt att alla elever, oavsett om de kommer från studievana hem, oavsett var i kommunen de bor eller vad deras föräldrar har för bakgrund, ska kunna plugga vidare. Gymnasiebehörigheten är en viktig del av att kunna få ett arbete över huvud taget. Det är ytterst få som kan få ett jobb baserat enbart på sina avgångsbetyg från grundskolan. Gymnasieskolan är inte obligatorisk i Sverige men det är centralt att ha som målsättning att alla Huddinges ungdomar ska studera på gymnasiet. Den eftergymnasiala utbildningen är också den viktig. Det bör vara ett mål att alla avgångselever från gymnasiet ska ha högskolebehörighet i de fall de inte har studerat på ett yrkesinriktat program.

Ökad medvetenhet om könsbundna val

Skolan har en viktig uppgift i att garantera lika förutsättningar för alla elever oavsett kön. I det uppdraget ingår att bryta invanda könsmonster och patriarkala strukturer. Det arbetet kräver ibland en mer aktiv genusinriktad pedagogik på alla nivåer i skolan. Det krävs också en större medvetenhet hos skollädaarna om vikten av detta. Det måste finnas ett utrymme för att studie- och yrkesvägledarna arbetar i större utsträckning med könsmaktsordningen i sitt arbete. Det ser vi även i sökandet till praktiska linjer på kommunens gymnasieskolor.

Fler fritidspedagoger

Fritidsverksamheten är en viktig del av många barns och ungas liv. Både i

och utanför skolan. Fritidspedagogerna är vuxna förebilder som kan vara både stöd och vägledning. Vänsterpartiet menar att det behövs fler fritidspedagoger i Huddinge kommun. Alla föräldrar måste också ges likvärdiga och goda förutsättningar till att kunna ha sina barn på fritids utan att det blir svidande ekonomiska konsekvenser, oavsett tjocklek på plånboken.

Stärk skolbibliotekens roll

Skolbiblioteken är skolornas egna informationscentraler. Med utbildade bibliotekariers plats i skolornas bibliotek blir källorna till kunskapsinhämtning för eleverna större. Därför menar vi i Vänsterpartiet att det är viktigt att satsa på bra och fungerande skolbibliotek på alla skolor och att dessa skolbibliotek helst bör ha utbildade bibliotekariers som förestår dem. Bibliotekariers är i grunden informatiker och alltså specialiserade på faktasökning och källkritik, de bör därför ses som en resurs, en tillgång och ett komplement till övrig pedagogisk verksamhet.

Fler i jobb

Delmål:

- Fler arbetstillfällen
- Satsa på fler jobb för unga
- En Vinstfri Välfärd
- Fler ska kunna försörja sig själva
- Arbete som integration
- **100 Huddingejobb blir fler**

Fler arbetstillfällen

Det enda verkligt effektiva sättet att bli en del av samhället är att få ett arbete. Det ger möjlighet till försörjning, sociala kontakter och det ger möjlighet till att självständigt forma sin vardag. För att uppnå målet om ett jämlikt Huddinge är en hörnsten att fler människor kommer ut i jobb. Detta är fundamentet för att skapa jämlikhet men också jämställdhet. I Sverige vet vi att deltidsarbetet är en kvinnofälla. Rätten till heltid är därför en av de viktigaste frågorna när fler arbetstillfällen skapas. Det ofrivilliga deltidsarbetet och timanställningarna ger inte bara en sämre ekonomi i realtid utan också en sämre pension längre fram i livet. Det är även viktigt att det tillförs mer resurser till förskola, skola samt vård och omsorg. De anställda i dessa sektorer går på knäna, drabbas av utbrändhet och sjukskrivningar. Mycket av detta kan relateras till deras hårda och stressiga arbetssituation. Detta problem vore lätt avhjälpt genom att de fick fler kollegor som kunde dela på jobbet. Fler anställda inom dessa sektorer skulle också, utan tvivel, öka kvaliteten på det arbete som utförs.

Arbetslösheten i Huddinge är hög på sina ställen. I områden som Flemingsberg, Vårby och Östra Skogås är den särskilt hög. Detta leder till en ökad känsla av utanförskap i dessa områden. I Flemingsberg och Vårby är över hälften av de arbetslösa sådana som inte ens får ersättning av A-kassan.

Satsa på fler jobb för unga

Många unga står helt utanför arbetsmarknaden efter gymnasiet. Detta är ett allvarligt problem då det inte alltid beror på bristande utbildning som kan avhjälpas av sådana insatser som Komvux utan på att man exempelvis inte blir kallad till intervjuer på grund av sitt efternamn. Därför är det viktigt med projekt som exempelvis Tillsammans för Vårby som kan ge unga en chans att få in en fot på arbetsmarknaden och bevisa sin duglighet.

En Vinstfri välfärd

Privata vinstintressen har inte i skattefinansierad verksamhet att göra. Vinstdrivande aktörer ska inte släppas in för att utföra verksamhet inom skola, vård och omsorg över huvud taget. Det finns privata utförare som snarare drivs av pedagogiska och idealistiska idéer än av vinstintresse, exempelvis personalkooperativ, dessa har en given plats i välfärdssektorn. Vinstjakten däremot, måste bort. För oss är det en självklarhet att vården och omsorgen ska ha som sin främsta uppgift att se till barnens, de äldres och de sjukas bästa genom att återinvestera vinsten i verksamheten. Vi ser inget egenvärde i att antalet företag ökar men det är viktigt underlätta för dem att etablerar sig i Huddinge, då det genererar fler arbetstillfällen i kommunen. Dock är vi mot en aktiv konkurrensprövning mellan företagen. Konkurrensutsättning gör att företagen har vinstintresset som viktigaste syftet och ser sällan till de anställdas bästa. Det tidigare samarbetet med högskolan/universitetet och näringslivet bör återupptas. Det är också viktigt att samverka mellan olika program på gymnasierna, högskolan och näringslivet utvecklas.

Fler ska kunna försörja sig själva

De flesta som får försörjningsunderstöd riskerar att sparkas ut ur trygghetssystemen när de varit arbetslösa eller sjukskrivna en längre tid. Det är en social utslagning som gör det svårt att ta sig tillbaka från sjukskrivning eller arbetslöshet till vanligt förvärvsarbete igen. Människor utanför arbetsmarknaden ska erbjudas hjälp och stöd för att komma tillbaka i arbete igen. Konkurrensen om jobben är ofta stor och det gör det ännu svårare att komma tillbaka i jobb, speciellt för personer med låg eller ingen utbildning, personer som saknar arbetslivserfarenhet eller personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning. Dessa personer behöver extra stöd från samhället för att komma i jobb och de insatserna måste intensifieras i Huddinge.

Arbete som integration

Att ha ett jobb att gå till är inte bara viktigt för möjligheten att själv kunna försörja sig. Det är också viktigt ur integrationssynpunkt. Många nyanlända som har kommit till kommunen under de senaste åren står fortfarande utanför arbetsmarknaden. Att ha ett jobb kan också vara en väg till att lära sig språket och att knyta band till andra svenskar. Därför är det viktigt att stimulera kommunens arbetsköpare till att anställa nyanlända. Ett projekt vi från Vänsterpartiets sida har föreslagit är "Odling som integration". Odling och annat praktiskt arbete är ett sätt för människor att komma närmare varandra och lära känna varandra. Detta kan också leda till nya arbetstillfällen för såväl nya som gamla Huddingebor.

100 Huddingejobb blir fler

Reformen 100 Huddingejobb har uppvisat goda resultat. Socialnämnden ska erbjuda fler den möjligheten genom att i samarbete med kommunens övriga förvaltningar skapa ytterligare platser inom ramen för reformen. Målet är att alla som har arbetslöshet som huvudorsak till att begära försörjningsstöd ska erbjudas anställning i kommunen - med kvalitetsförbättrande uppgifter utanför ordinarie verksamhet - samtidigt som de också anmäler sig till arbetslöshetsförsäkringen. Vi anser att man särskilt ska prioritera ungdomar som varken arbetar eller studerar och engagera dem antingen i arbete eller till fortsatta studier, t.ex. folkhögskola. Eftersom många av dessa ungdomar inte är aktualiserade bör man bedriva ett uppsökande arbete tillsammans med studievägledarna.

God omsorg för individen

Delmål:

- Fler upplever god hälsa
- Fler upplever god vård och omsorg
- Nolltolerans mot diskriminering och rasism
- Stärk arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck
- Mer utredningsresurser till socialförvaltningen
- Barnhusets verksamhet
- Förebyggande arbete och socialinvesteringsfond

God omsorg för individen

Lagen om valfrihet (LOV) har släppt in många privata utförare i hemtjänsten. De privata utförarna står för mer än hälften av den hemtjänst som utförs i kommunen. Detta är ett problem eftersom de privata företagens vinstintresse gör att kvaliteten på den hemtjänst som utförs riskerar att bli sämre. Det riskerar också att innebära att personalen

pressas på ett osunt sätt för att hinna med så många äldre som möjligt på så kort tid som möjligt vilket medför stress för personalen och en oroligare situation för de äldre. Denna kvalitetsförskjutning till det sämre på grund av att allt mer av kommunens hemtjänst utförs av privata företag är inte acceptabel utan måste åtgärdas. Vänsterpartiet menar att huvudansvaret för att bedriva hemtjänst ska ligga hos Huddinge kommun. Vi vet att de privata utförarna är kostnadsdrivande, det ses tydligt att dem som har privata utförare har många fler timmar än de som har kommunen. Det ligger i utförarnas intresse att få så många timmar som möjligt hos varje brukare då detta ökar deras vinst. De privata utförarna hjälper brukarna genom att ge dem både juridisk och medicinsk hjälp för att få utökad tid. Det måste vara behovet av hjälp och stöd som är avgörande inte trixande och fixande som avgör. Kommunen som utförare har självklar ingen drivkraft att kämpa för att utöka timmarna. Det förekommer säkert att de som valt kommunen har för lite hjälp och stöd. För oss är det självklart att fast och heltidsanställd personal ska vara regel. Huddinge ska konkurrera med andra kommuner och privata aktörer om den mest kvalificerade personalen och om att få personalen att stanna i kommunen genom att erbjuda bra arbetsförhållanden, förmånliga tider, bra löner och en skälig arbetsbelastning.

Valfriheten bör däremot garanteras i den kommunalt drivna äldreomsorgen. Profilboenden är något som vi kommer att få se allt mer av. Vänsterpartiet anser att HBTQ-certifiering av äldreboenden skulle vara ett naturligt steg i den riktningen. Även boenden med specialinriktning på personer som inte har svenska som modersmål borde prioriteras. Vi menar också att det är viktigt att behålla servicehusen som boendeform eftersom det är en populär och väl fungerande boendeform som efterfrågas av många. Situationen gällande brandsäkerhet och övrig upprustning på de befintliga servicehusen bör dock ses över. Vi måste också arbeta mer konsekvent för att få en bemanning på äldreboenden och inom hemtjänsten som motsvarar behovet. Detta är ett sätt att skapa trygghet för de äldre men också att få ner sjukskrivningstalen i kommunen. Det måste bli färre vikariat och konsulter och fler fasta heltidsanställningar.

Fler upplever god hälsa, vård och omsorg

Livsvillkoren för Huddinges kommuninvånare skiljer såg åt markant. Det är stor skillnad på om man är kvinna eller man, om man har svenska som modersmål eller inte, om man har en funktionsnedsättning eller om man inte ingår i heteronormen. Allt detta är saker som kan spela in på den enskildes fysiska eller psykiska hälsa. Bra matvanor och fysisk aktivitet är ett sätt att arbeta förebyggande mot såväl fysisk som psykisk ohälsa. Nedskärningar i budgeten har effekter på dessa aspekter, såväl för brukare av kommunens olika välfärdstjänster som för anställda.

Nedskärningar på personal och försämrade arbetsmiljö gör att personal lättare bränner ut sig och riskerar leda till såväl fysiska besvär som

psykosocial ohälsa. Det är tungt att arbeta inom vården. Det är påfrestande på många olika sätt. Därför är det viktigt att hela tiden ha med sig de anställdas perspektiv i det arbete som görs. Framförallt är det oacceptabelt när så kallade effektiviseringar slår mot de anställda och gör deras arbetssituation ännu tyngre. Det är också viktigt att man ser till att det upprätthålls en kontinuitet i personalstyrkan för att inte brukare ska drabbas av bristande rutiner som vi kunde läsa i patientsäkerhetsberättelsen för 2016 avseende LSS boendeenheter, daglig verksamhet och socialpsykiatrins särskilda boenden i Huddinge kommun.

Nolltolerans mot diskriminering och rasism

Vänsterpartiet anser att det är viktigt med en politik som inkluderar och välkomnar alla oavsett bakgrund. Nolltolerans mot rasism och diskriminering är centralt. Det är allt för många som inte deltar i allmänna val och detta är något som kommunen måste göra något åt. Förtroendet för vår demokrati och vår samhällsform måste stärkas på alla plan. Ett sätt att motverka diskriminering är att öka medvetenheten om olika former av diskriminering. Därför menar Vänsterpartiet att fler av kommunens verksamheter borde HBTQ-certifieras. Förståelsen för den demokratiska processen måste också bli starkare hos kommuninvånarna, oavsett vilken kommundel de kommer från. Vänsterpartiet vill satsa på att vidareutveckla skoldialogerna i samband med demokratidagarna och hålla dem även på grundskolenivå. Vi vill också att kommunen gör ett mer planmässigt arbete för att öka valdeltagande.

Stärk arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck

Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck är något som speciellt kvinnor men även män utsätts för. Våld i nära relationer, oavsett orsak, är aldrig acceptabelt och samhället måste göra allt som är möjligt för att minska våldet i nära relationer och det hedersrelaterade våldet och förtrycket. Kvinnofridsarbetet måste utvecklas och genomsyra hela socialförvaltningens arbete. Detta kan göras i samverkan med den kompetenta kvinnojour som finns i kommunen. Det behövs också en bättre kunskap om det hedersrelaterade våldet och förtrycket och dess mekanismer inom såväl skolan som socialförvaltningen. I skolan föreslår Vänsterpartiet en särskild handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck för att tidigare och mer effektivt kunna uppmärksamma barn och unga som utsätts för detta. Internet är också en allt vanligare plats för unga att vistas på. Stödinsatser för unga tjejer som blir utsatta för så kallad grooming är något som är viktigt att arbeta med. Internet ska vara en trygg plats även för unga tjejer.

Mer utredningsresurser till socialförvaltningen

I Huddinge ska alla kommuninvånare få en god omsorg. Det innebär att

socialnämnden måste se till att komma fram med hållbara lösningar för hur rättssäkerheten för barn och familjer ska garanteras. Särskilt mot bakgrund av att antalet ärenden inom individ- och familjeomsorgens barnenhet ökar konstant. Orosanmälningarna, särskilt från polisen, har ökat under det senaste året. Däremot finns inte tillräckligt med resurser för att göra reella utredningar av alla anmälningar som inkommer. Från Vänsterpartiets sida anser vi att det kan vara relevant att göra ett försök med arbetstidsförkortning för kommunens socialsekreterare under en försöksperiod för att se om detta skulle göra socialsekreterarnas arbetssituation bättre, det utförda arbetet mer kvalitativt och sjukskrivningstalen lägre.

Barnhusets verksamhet

Barnhuset innebär att barn som utsatts för våld eller sexuella överträdelser kan undersökas och förhöras i en trygg miljö av experter. Det är viktigt att detta projekt är fortsatt permanent.

Förebyggande arbete och socialinvesteringsfond

Barn och unga som behöver särskilt stöd måste uppmärksammas och få den hjälp och det stöd de behöver på ett tidigare stadium. Det är viktigt att det finns bra förutsättningar för alla att delta i samhället, utbildning och fritidsaktiviteter. Det är också viktigt att skapa fler mötesplatser för unga. Mötesplatser skapar samhörighet och lär unga att interagera med vuxenvärlden och med varandra. Detta är en nyckel i arbetet för att se till att färre ungdomar hamnar snett eller gör fel val i livet.

Det är tveksamt om de medel som står till Samkrafts förfogande är tillräckliga för alla de förebyggande åtgärder som behövs. Särskilt som vissa av de projekt som har varit aktuella inom Samkraft ska implementeras i de olika verksamheterna. Vi har tidigare föreslagit att det ska inrättas en social investeringsfond där man anslår viss del av kommunens överskott till förebyggande åtgärder. Detta görs i en rad kommuner i Sverige. Genom en sådan satsning kan man hjälpa de enskilda individerna tidigt och sparar i slutändan åtskilliga miljoner i form av uteblivna kostnader för vård, anstaltsvistelser och försörjningsstöd.

Även i år föreslår och finansierar vi ett startkapital för en social investeringsfond eftersom vi menar att det är ett långsiktigt ansvarsfullt sätt att skapa ett socialt hållbart Huddinge. Kommunen ska inom ramen för den ordinarie verksamheten erbjuda stöd till avhoppare.

Ekosystem i balans och fokus på klimatet

Delmål:

- Minska klimatpåverkan och luftföroreningar
- Miljö- och klimatanpassade inköp
- God vattenstatus i sjöar och vattendrag

- Bibehållen biologisk mångfald och bevarad grönstruktur
- Förbättrad miljötillsyn

Minska klimatpåverkan och luftföroreningar

Miljön och klimatet är vår tids absolut största utmaningar. Därför är det helt nödvändigt att kommunen är med och ställer om konsumtionen och beteendemönstren för att minska miljö- och klimatpåverkan så mycket som möjligt. Vi vill att Huddinge ska bli ett föredöme när det gäller dessa frågor. Huddinge ska vara en kommun där vi satsar på klimatsmarta lösningar, energieffektivt byggande och lokal förnyelsebar energi. Bostäderna i miljonprogrammen är i behov av renoveringar och då finns även potential att göra energieffektiva lösningar som gör att hushållens klimatpåverkan blir mindre. Vänsterpartiet vill att all nyproduktion av bostäder ska vara klimatsmart. Det innebär att man bygger lågenergihus eller passivhus och att man använder sig av miljöanpassat byggmaterial.

Kollektivtrafiken är en viktig del av arbetet för att minska miljö- och klimatpåverkan. Det är också ett feministiskt färdmedel. Kvinnor väljer att åka kollektivt i högre utsträckning än män och det är därför viktigt att göra förutsättningarna för att åka kollektivt så gynnsamma som möjligt. Det ska vara lätt för alla att ställa bilen och välja bussen.

Förbifart Stockholm är ett omodernt och ohållbart motorvägsprojekt. När det byggs nya vägar är det viktigt att ta stor hänsyn till naturen. I och med bygget av Tvärförbindelse Södertörn kommer trafiken genom Huddinge att öka och det innebär även att partikelhaltererna i luften kommer att göra det. Vi i Vänsterpartiet vill i första hand satsa på miljövänliga lösningar för att öka det kollektiva resandet i, till och från Huddinge snarare än att cementera fast bilismen som det självklara valet i vår infrastruktur. I och med den nya cykelplanen för Huddinge ska det också bli lättare att transportera sig i kommunen genom att cykla, vilket också är bra ur ett folkhälsoperspektiv.

Klimatkampanj för Huddinges medborgare

Det är viktigt att alla Huddinges kommuninvånare är medvetna om vikten av att minska miljö- och klimatpåverkan. Detta görs även genom de enskilda val som människor gör i sin vardag. Källsortering, energiförbrukning och liknande frågor är viktiga för att se till att minska det totala utsläppet av växthusgaser i kommunen. Därför vill vi i Vänsterpartiet att Huddinge kommun initierar en informationskampanj för att upplysa Huddingeborna om på vilka sätt de kan vara med och förbättra miljön och göra en insats för att rädda klimatet. Kampanjen bör drivas inom de kommunala förvaltningarna, de kommunala verksamheterna och bolagen och vända sig både till allmänheten och till kommunens anställda. Samarbetspartners kan vara berörda parter inom såväl näringslivet som föreningslivet och berörda myndigheter.

Miljö och klimatanpassade inköp

Huddinge kommun måste börja arbeta mer med att öka andelen ekologiska livsmedel som köps in till de kommunala verksamheterna. Det är också viktigt att kommunen ser till att minska köttkonsumtionen. På så vis minskar vi kommunens miljö- och klimatpåverkan på ett effektivt sätt.

God vattenstatus i sjöar och vattendrag

Situationen i vissa av kommunens sjöar är allarmerande. Trehörningen är kommunens mest övergödda sjö. Trehörningens näringshalter behöver mer än halveras. Detta är ett arbete som måste prioriteras innan det är för sent. Än finns det tid att rädda denna sjö men klockan tickar och kommunen måste agera kraftfullt.

Bibehållen mångfald och bevarad grönstruktur

Förtätning och infrastrukturprojekt innebär förändring. Men den förändringen får inte ske på bekostnad av de boendes livsmiljö. Tillgången till natur och grönområden är väldigt viktig, inte minst ur rekreationssynpunkt men också för att ta hand om den koldioxid som släpps ut i luften av den tunga trafiken. Det är viktigt att det finns kvar naturmark runt skolor och förskolor av både undervisningsskäl och för lek och spring för barnen. Bostadsbebyggelse genom förtätning försvåras av att mark även måste reserveras för parkeringsplatser och annat som hör det bilburna samhället till. Målet måste vara att minska bilismen och kunna sänka parkeringsnormen vid bygge av nya bostadsområden. Trafikverkets val av korridor för dragning av Tvärförbindelse Södertörn kombinerat med risken att man inte väljer en tunnelloösning genom Glömstadalen riskerar också att leda till att viktiga grönområden och rekreationsområden förstörs.

Förbättrad miljötillsyn

Drygt en tredjedel av den mark som ligger inom Huddinge kommun är naturområden. Dessa områden ska förbli tillgängliga för friluftsliv och rekreation och fria från privata och ekonomiska intressen. Det är viktigt att tillsynen av naturreservaten får de resurser som krävs och att uppföljningar görs av detta arbete.

Jämlika villkor och jämställdhet

Delmål:

- Jämlika villkor
- Jämställd medborgarservice
- **Arbeta mot** funkofobin
- Mer jämställdhetsintegrering och HBTQ-certifiering

- Antidiskrimineringsverksamhet på fritidsgårdar
- Arbete mot våld i nära relationer och våld i hederns namn
- Uppvärdera genuspedagogiken
- Stärk kvinnofridsarbetet

Jämlika villkor

Har alla kommuninvånare i Huddinge samma möjligheter? Nej, så är det tyvärr inte. Vilka möjligheter man har skiljer sig starkt åt mellan kommundelarna och beror på sådana faktorer som klass, kön, etnicitet, sexuell läggning och funktionalitet. Att minska klyftorna är ett av de viktigaste uppdragen för kommunen som vi i Vänsterpartiet ser det. En viktig uppgift för Huddinge kommun är att öka resurserna mest där det behövs som mest. Barn och ungdomar måste ha samma möjlighet till en vettig fritid oavsett var i kommunen de bor eller vad deras föräldrar tjänar. Detta kan möjliggöras genom att exempelvis uppvärdera Kulturskolans verksamhet, sänka avgifterna och tillgängliggöra Kulturskolans verksamhet för alla.

Jämställd medborgarservice

Kvinnor och män ska ha samma rättigheter och möjligheter att få del av kommunens service och kommunens biståndsverksamhet. För att kartlägga hur detta fungerar i praktiken är det nödvändigt att använda sig av en könsbaserad statistik för att mäta hur jämställdheten fungerar i kommunen i praktiken. Tyvärr är sådan statistik inget som kommunen regelmässigt inhämtar vilket vi i Vänsterpartiet anser att man borde göra i samtliga kommunala verksamheter, utan undantag.

Arbeta mot funkofobi

Andelen invånare som upplever sig diskriminerade på grund av funktionsnedsättningar ökar. Det behövs ett tydligt arbete i kommunen med likabehandling fokuserat på arbete mot funkofobi. Detta är en diskrimineringsgrund som ofta glöms bort eller behandlas styvmoderligt men som är extremt viktig för att få ett samhälle där alla har samma rättigheter och möjligheter.

Mer jämställdhetsintegrering och HBTQ-certifiering

Jämställdhetsintegreringen måst fungera bättre och uppföljningen uppvärderas. Detta jämsides med ett arbete för att motverka diskriminering på grund av homofobi, transfobi eller funkofobi. Vi anser att en bra metod för detta är att i större utsträckning arbeta med HBT-certifiering av kommunala verksamheter. HBT-certifieringen innebär också ett kunskapslyft och nya perspektiv hos personalen ute i kommunens verksamheter.

Antidiskrimineringsverksamhet på fritidsgårdar

Det är av extra stor vikt att ungdomar har möjlighet att hitta ett forum som passar alla och där alla kan känna sig välkomna. Inkluderande och antidiskrimineringsverksamhet på kommunens fritidsgårdar är därför viktigt.

Arbete mot våld i nära relationer och våld i hederns namn

Diskriminering, våld och förtryck i hederns namn är ett problem som uppmärksammas allt mer under de senaste åren. Detta har lett till en ökad medvetenhet om dessa frågor och hur de drabbar ungdomar och särskilt tjejer. Vänsterpartiet vill att det ska tas fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck som går att använda sig av i grund- och gymnasieskolan. Denna handlingsplan ska vägleda personal i hur man hanterar situationer där man misstänker eller fått bekräftat att hedersförtryck förekommer.

Uppvärdera genuspedagogiken

I förskolan och skolan ska genuspedagogik vara ett förhållningssätt som genomsyrar all verksamhet för att åskådliggöra maktstrukturer, såväl synliga som dolda. Det är särskilt viktigt att flickor och pojkar inte bemöts eller bedöms med utgångspunkt i gamla och föråldrade könsstereotyper. I förskolan och skolan ska alla ha rätt att vara individer och behandlas lika oavsett könstillhörighet, könsidentitet eller könsöverskridande uttryck.

Stärk kvinnofridsarbetet

Kvinnofridsarbetet är för många kvinnor i vårt samhälle helt livsavgörande. Stödet till kvinnor och unga tjejer som utsätts för mäns våld måste uppvärderas och ges de resurser som behövs. Detta arbete ska även utvecklas med handlingsplaner och information till allmänheten dels om könsmaktsordningen och dels om hur man motverkar mäns våld mot kvinnor och förföljelse av kvinnor som lever med eller har levt under hot av en närstående man. Ett aktivt tänkande kring kvinnofridsarbete ska genomsyra allt arbete i socialförvaltningen. Kommunen ska även arbeta aktivt tillsammans med de aktörer som finns för att uppmärksamma och stödja offer för människohandel och prostitution.

Attraktiv arbetsgivare

Delmål:

- Engagerade och professionella medarbetare
- Engagerade och professionella chefer
- Lönepolitik för jämställdhet
- Öka bemanningen genom fler heltider

Attraktiv arbetsgivare

Huddinge kommun vill vara en attraktiv arbetsgivare. Detta i sig är alldeles

utmärkt och ett mål väl värt att eftersträva. En mer korrekt term än arbetsgivare vore dock arbetsköpare eftersom själva idén med att ha anställda är att köpa deras arbete. Ett sätt att vara en attraktiv arbetsgivare skulle kunna vara att garantera jämställda löner. Rätten till heltid är också en viktig byggsten i att vara en attraktiv arbetsköpare. Många kvinnor inom exempelvis omsorgen har inte möjlighet att arbeta heltid eller arbetar under mycket otrygga anställningar och arbetsförhållanden. Vi vet att otrygghet och dåliga arbetsförhållanden ger en ökad sjukfrånvaro. På grund av detta har de som är ensamstående svårt att leva på sin lön. Det är i grunden en fråga om jämställdhet att åtgärda dessa problem. Vi anser att man omedelbart bör göra en inventering och erbjuda alla anställda rätten till heltid och trygga anställningar och arbetsvillkor.

Engagerade och professionella medarbetare och chefer

En förutsättning för att medarbetare och chefer ska kunna göra ett professionellt jobb är att de har tid att göra det. De dagliga arbetsuppgifterna får inte bli en för stor börda. Om arbetsbelastningen är för stor måste fler medarbetare anställas. Det är också viktigt att strukturen och ledningen av arbetet är sådan att medarbetarna har möjlighet till påverkan och delaktighet i sin arbetsmiljö. Sjukskrivningstalen fortsätter att öka vilket oroar oss mycket. I många fall handlar det om arbetsrelaterad utmattning och utbrändhet. Detta är inte ett sätt att vara en attraktiv arbetsgivare och det är heller inte ett effektivt sätt att använda resurser utan snarare slöseri med dem. Det är också viktigt att anställda på upphandlade företag har bra arbetsvillkor och löner som går att leva på. Därför ska vi vid upphandling alltid ställa krav på att företagen har kollektivantal. Förbud mot svartarbete ska vara ett kontraktsvillkor vid alla offentlig upphandling.

Lönepolitik för jämställdhet

Kommunens verksamheter är på många sätt en avspegling av arbetsmarknaden i stort. Det innebär bland annat att den är könssegregerad. Män och kvinnor har i stor utsträckning olika yrken och olika positioner och lönerna i de kvinnodominerade yrkena släpar efter. Efter klockan 16 varje dag jobbar kvinnor gratis om man slår ut lönestatistiken över ett år. Genom en aktiv lönebildning med jämställdhetsfokus kan Huddinge bidra till att minska löneskillnaden mellan män och kvinnor.

Öka bemanningen genom fler heltider

Många som arbetar i äldreomsorgen upplever arbetet som stressande och att de inte hinner med alla arbetsuppgifter. Det är viktigt att omsorgen om de äldre har hög kvalitet och att de får möjlighet till mänsklig kontakt och aktiviteter. Därför behövs en ökad bemanning inom äldreomsorgen. I många kommuner har det under lång tid funnits anställda som arbetar

deltid. Särskilt kvinnor tenderar att fastna i deltidsfällan. Att arbeta deltid kan ibland vara en praktisk lösning för att få vardagen att gå ihop. Samtidigt innebär deltidslöner lägre lön och i förlängningen även lägre pension. Vänsterpartiet menar att Huddinge kommun ska erbjuda rätt till heltid som regel. Trygga och säkra heltidsanställningar minskar också kostnaderna för vikarier och konsulter som under de senaste åren skenat iväg ordentligt och gjort att exempelvis förskolenämnden, socialnämnden och äldreomsorgsnämnden har uppvisat oroande resultat i förhållande till budget. Arbetsmarknadens parter inom kommun- och landstingssektorn förväntas också lägga in rätten till heltid i sina kollektivavtal. Krav på heltid och kollektivavtal bör också ställas vid offentliga upphandlingar som görs av Huddinge kommun.

Sund ekonomi

PRIORITERAT 2018

Kommunen ska arbeta för att nå ett årligt resultat om 1 procent och att skattesatsen fastställs till 19,97 per skattekrona. Verksamheternas behov och kvalitén ska tillgodoses före skattesänkningar som leder till effektiviseringar och nedskärningar.

Sund ekonomi

Det är viktigt att ha en stark ekonomi. Det är utgångspunkten för att kunna driva någon form av kontinuerlig verksamhet över huvud taget men också för att kunna utveckla verksamheterna inom välfärdssektorn. Skatteprognosen pekar mot en oförändrad skattesats med en stabil tillväxt för den kommunala ekonomin under de kommande åren. Utgångsläget är med andra ord gott. Vänsterpartiet anser att pengarna för att finansiera välfärden dock måste användas omsorgsfullt och att eventuella överskott ska gå tillbaka till verksamheterna och inte betalas ut i vinster. Därför är det viktigt att kommunen själva står för och driver sina verksamheter i så hög utsträckning som möjligt.

Vänsterpartiet har en lite annorlunda syn på en sund ekonomi om man jämför med resterande partier i kommunfullmäktige. Det innebär exempelvis att vi anser att det är viktigt att pengar sätts i arbete ute i verksamheterna snarare än att ha ett resultatmål på 2 procent. Vi anser inte att överskott i nämnderna är något eftersträvanvärt. I dagsläget konstrueras överskotten snarare än att vara pengar som faktiskt blivit över när alla behov inom en nämnds ansvarsområde blivit tillgodosedda.

Skolor där resultaten ligger på en lägre nivå är skolor som måste prioriteras, äldreboenden där nöjdheten bland brukarna är sämre måste prioriteras, så måste man tänka när det gäller kommunens ekonomi. De ställen där pengarna behövs som mest ska först få del av dem. Det finns

stora risker med att införa ett skuldtak för att minska behovet av nya lån. På samma sätt finns det ett stort problem i att ha ett minimiinkomstkrav för att få bostad i det allmännyttiga bostadsbolaget. Det kan heller inte uteslutas att hyra av lokaler av privata aktörer som ska bygga och äga dem kommer att bli ännu högre för kommunen än nuvarande lokalkostnader. Det är viktigt att människor har en egen försörjning. Det är genom en egen försörjning som skatteintäkterna på sikt kan öka. För att öka möjligheten till det och förhindra kostnader för försörjningsstöd, förebygga kriminalitet, missbruk och utanförskap, är det viktigt att arbetsmarknaden, skolan och föreningslivet samverkar för att få människor i arbete och stödja de som är i riskzonen för ett destruktivt liv.

Nämndernas budgetar måste räknas upp, det är tydligt att det sker en systematisk underfinansiering av exempelvis förskoleverksamheten, socialtjänstens arbete och äldreomsorgen. Nämnderna behöver också få finansiering för pris- och lönekompensation. Pris- och lönekompensation ska inte vara undantaget utan regel.

Med Vänsterpartiets förslag till skattesats, minskade politikerarvoden och sänkta konsultkostnader kan särskilda medel anslås för att täcka behov i de nämnder där det behövs som mest. Det är också ett sätt att arbeta för ökad jämlikhet och jämställdhet och mot segregation och diskriminering.

Pris- och lönekompensation

En av fundamenten i en ansvarsfull ekonomisk politik är att anpassa den på ett trovärdigt sätt till omvärlden. Priserna för att leva, det mest basala som att köpa mat och betala hyra, är att löneutvecklingen följer med i den prisutveckling som finns i omvärlden. När löner ska uppjusteras tas det ofta som intäkt för att pressa personalen eller genomföra så kallade effektiviseringar av olika slag. Genom att pris- och lönekompensera hela vår budget visar Vänsterpartiet att vi tar ansvar för att lönehöjningar i avtal mellan arbetsmarknadens parter inte ska drabba dem som jobbar i kommunen eller deras arbetsmiljö.

Systematisk kvalitetsutveckling

Huddinge är en snabbväxande kommun; det blir både fler invånare och fler som jobbar i någon av kommunens verksamheter. Detta utmanar den kommunala organisationen och ett ständigt fokus på kvalitet och effektivitet är ett måste. Vi vill ha en genomlysning av flera processer, bl.a. vill vi granska hur den framtida utvecklingen på Itområdet kommer att påverka arbetsformer och organisation. Vi vill även granska avvägningen mellan användande av konsulter kontra fastanställd personal påverkar långsiktigt.

Ekonomiplan 2017–2019

Skattesats (25 mnkr)

Vårt budgetförslag är beräknat utifrån en kommunal skattesats på 19:97 kr per skattekrona.

Besparingar (18 mnkr)

Sänkning av de fasta politikerarvodena – 3 mnkr

Sänkning av konsultarvoden – 15 mnkr

Reserverade medel: 11,9 mnkr (kvar 14,4 mnkr för flyktingmottande samt övrigt)

Uppräkningar (107,8 mnkr)

Uppräkning gällande priser och löner inom samtliga nämnder utom kommunstyrelsen med 2 procent. Totala uppräkningskostnader om 107,8 miljoner kronor.

Riktade satsningar (17,0 mnkr) (utöver koalitionen)

Kommunstyrelsen tilldelas **3,0 mnkr** (utöver koalitionen förslag) för förbättrad medborgarservice, för att utöka kommunens webbsändningar, för projektet Odling som integration och för en informationskampanj om klimatfrågor.

Förskolenämnden tilldelas **16,8 mnkr** (utöver koalitionen förslag) för mindre barngrupper, rätt för alla barn till 30 timmar i förskolan för alla, fler förskolelärare och specialpedagoger och att stärka arbetet med genuspedagoger samt modersmålsutveckling.

Grundskolenämnden tilldelas **16,5 mnkr** (utöver koalitionen förslag) för kvalitetshöjning i skolbarnomsorgen, fler behöriga lärare och SVA-lärare, kontaktpolitiker i alla grundskolor, att inkludera grundskolan i skoldialogerna vid kommunens demokratidagar samt utökad modersmålsundervisning.

Gymnasienämnden tilldelas **4,5 mnkr** (utöver koalitionen förslag) för stöd till ungdomar med särskilda behov, fler feriepraktikplatser, fler sommarjobb samt fler behöriga SVA-lärare.

Socialnämnden tilldelas **12,0 mnkr** (utöver koalitionen förslag) för arbetsmarknadsinsatser, för förebyggande insatser genom t.ex. fler fältsekreterare, för att säkerställa rättssäkerheten vid ärendehantering avseende barn och familjeärenden och för inrättande (startkapital) av en socialinvesteringsfond.

Äldreomsorgsnämnden tilldelas **7,0 mnkr** (utöver majoritetens förslag) för fler tjänster, ökad bemanning, fler heltider, samt höjd kvaliteten inom demensboenden.

Kultur- och fritidsnämnden tilldelas **13,7 mnkr** (utöver majoritetens förslag) för sänkning av avgifter i Kulturskolan, avgiftsfri simskola, gratis aktiviteter till barn och ungdomar i de olika kommundelarna samt mötesplats för ungdomar.

Natur- och byggnadsnämnden tilldelas **2,0 mnkr** (utöver koalitionen förslag) för att inleda arbetet med feministisk stadsplanering samt för bättre beredskap för jämställd snöröjning.

Ekonomiplan i siffror

	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020
Verksamheten	-5 838,9	-6 100,5	-6 408,6
Exploatering	210,0	210,0	200,0
Avskrivningar	-140,2	-156,4	-176,4
Verksamheten netto	-5 769,1	-6 047,0	-6 385,1
Skatteintäkter	4 996,2	5 171,1	5 357,2
Kommunal utjämning	989,1	1 091,2	1 256,7
Skatt, utjämning	5 985,3	6 262,3	6 613,9
Finansiella intäkter	260,4	260,4	260,4
Finansiella kostnader	-204,2	-205,7	-207,2
Resultat	272,4	270,0	282,0
Ekonomiskt mål	62,4	60,0	82,0
Ekonomiskt mål % av skatt och utjämning	1,0%	1,0%	1,2%

			2018	2019	2020	
Resultat i förslag till Mål och budget 2018			133,1	122,4	135,3	
Politisk prioriteringar i förslag			84,7	72,7	72,7	
Resultat i förslag till Mål och budget 2018, exklusive politiska prioriteringar			217,8	195,1	208,0	
V eget förslag	Skatt 19,97	10 öre	25,0	25,9	26,8	
V eget förslag	Kommunstyrelsen	Fasta politikerarvoden på 2010 års nivå	3,0	3,0	3,0	
V eget förslag	Kommunstyrelsen	Lägre konsultkostnader	15,0	25,0	35,0	
V eget förslag	Medelsreserv	Politisk prioritering	Mindre i medelsreserv (flyktingmottagande samt övrigt i MR)	11,9	21,8	21,8
Generell uppräknig						
V eget förslag	Förskolenämnden	Politisk prioritering	2,00%	-18,6	-18,6	-18,6
V eget förslag	Grundskolenämnden	Politisk prioritering	2,00%	-34,8	-34,8	-34,8
V eget förslag	Gymnasienämnden	Politisk prioritering	2,00%	-11,4	-11,4	-11,4
V eget förslag	Socialnämnden	Politisk prioritering	2,00%	-20,1	-20,1	-20,1
V eget förslag	Äldreomsorgsnämnden	Politisk prioritering	2,00%	-14,8	-14,8	-14,8
V eget förslag	Kultur- och fritidsnämnden	Politisk prioritering	2,00%	-4,3	-4,3	-4,3
V eget förslag	Natur- och byggnadsnämnden	Politisk prioritering	2,00%	-3,4	-3,4	-3,4
V eget förslag	Tillsynsnämnden	Politisk prioritering	2,00%	-0,2	-0,2	-0,2
V eget förslag	Överförmyndarnämnden	Politisk prioritering	2,00%	-0,1	-0,1	-0,1
V eget förslag	Revision	Politisk prioritering	2,00%	-0,2	-0,2	-0,2
V eget förslag	Summa			-107,8	-107,8	-107,8
samma koalition	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Fler i jobb - förbättrat näringslivsklimat	0,0	0,0	0,0
samma koalition	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Samhällsplanering, medborgardialog i tidiga skeden	-3,0	-3,0	-3,0
samma koalition	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Stärka lokalplaneringen	-2,0	-2,0	-2,0
samma koalition	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Geomföra fler åtgärder parkprogram och cykelplan	-1,0	-1,0	-1,0
samma koalition	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Södertörns brandförsvarsförbund	-1,0	-1,0	-1,0
samma koalition	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Allmänt val 2018, V använder den till ökat valdeltagande	0,0	0,0	0,0
samma koalition	Förskolenämnden	Politisk prioritering	Resursförstärkning till barn i behov av särskilt stöd	-4,0	-4,0	-4,0
samma koalition	Grundskolenämnden	Politisk prioritering	Höjd kompetens inom IT i skolan	-2,0	-2,0	-2,0
samma koalition	Gymnasienämnden	Politisk prioritering	Fler i jobb - sommarjobb	-0,5	-0,5	-0,5
samma koalition	Socialnämnden	Politisk prioritering	Insatser till barn och unga och inom funktionshinder	-8,0	-8,0	-8,0
samma koalition	Natur- och byggnadsnämnden	Politisk prioritering	Drift av utemiljöer och klotterbekämpning	-2,0	-2,0	-2,0
samma koalition	Natur- och byggnadsnämnden	Politisk prioritering	Upprustning av gator och vägar, totalt 50 mnkr investering	-1,5	-1,5	-1,5
samma koalition	Medelsreserv	Politisk prioritering	Förebyggande arbete barn och unga	-1,0	0,0	0,0
V eget förslag	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Bättre Medborgarservice, ökat valdeltagande	-2,0	-1,5	-1,5
V eget förslag	Gymnasienämnden	Politisk prioritering	Fler i jobb, sommarjobb (extra)	-1,50	-1,50	-1,50
V eget förslag	Kommunstyrelsen	Politisk prioritering	Klimatinfokampanj	-1,0	-1,0	-1,0
V eget förslag	Förskolenämnden	Politisk prioritering		-16,8	-16,8	-16,8
V eget förslag	Grundskolenämnden	Politisk prioritering		-16,5	-16,5	-16,5
V eget förslag	Gymnasienämnden	Politisk prioritering		-4,0	-4,0	-4,0
V eget förslag	Socialnämnden	Politisk prioritering		-12,0	-12,0	-12,0
V eget förslag	Äldreomsorgsnämnden	Politisk prioritering		-7,0	-7,0	-7,0
V eget förslag	Kultur- och fritidsnämnden	Politisk prioritering		-13,7	-13,7	-13,7
V eget förslag	Natur- och byggnadsnämnden	Politisk prioritering		-2,0	-2,0	-2,0
V eget förslag	Tillsynsnämnden	Politisk prioritering		0,0	0,0	0,0
Ökade volymer + uppräknig				0,0	-2,0	-3,9
Nytt resultat			62,4	60,0	82,0	
Skatter, utjämning och statsbidrag			5 985,3	5 262,3	6 613,9	
Ekonomiskt mål % av skatt mm			1,0%	1,0%	1,2%	
Differens resultat jmf ekonomiskt mål 1%			2,6	-2,6	15,8	
Differens resultat jmf ekonomiskt mål 2%			-57,3	-65,2	-50,3	
Reserverade medel i budgetförslag V						
		Lokaltutrymme	-48,1	-52,2	-72,5	
		Flyktingmottagande	-13,3	-3,4	-3,4	
		Övrigt, inklusive förebyggande arbete barn och unga	-1,0	0,0	0,0	
		Summa	-62,4	-55,6	-75,9	